

Signalen 2 tot 4 jaar

Slachtoffer

- Is bang om alleen te zijn of heeft angst voor bepaalde mensen of plekken
- Is agressief naar zichzelf, anderen en/of omgeving
- Maakt weinig/ongebruikelijk contact
- Vertoont extreme schrikreacties of houdt het lichaam stijf bij optillen
- Is in zichzelf gekeerd of juist hyperactief
- Is dwingend en/of vraagt veel aandacht
- Speelt geweld- of seksuele situaties na
- Is laat of niet zindelijk
- Heeft verstoorde eet- en slaapgewoontes (opvallend vermageren of aankomen, oververmoeid)
- Ontwikkeling is niet leeftijdsadequaat
- Vertoont angst voor onderzoek en/of verschonen (knijpt billen samen bij optillen of verschonen)
- Vertoont angstig gedrag, heeft nachtmerries en ongewone angsten
- Is vaak ziek of ziektes herstellen slecht
- Heeft een vertraagde ontwikkeling of stoornissen (spraak, motoriek, groeiachterstand)
- Is passief en apathisch of huult of schreeuwt buitensporig veel
- Heeft een negatief zelfbeeld en lichaamsbeeld
- Heeft angst voor lichamelijk contact of is juist overdreven gericht op lichamelijk contact
- Vertoont plotselinge gedragsverandering in contact met ouders/verzorgers
- Heeft verwondingen en/of oude littekens (blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden)
- Heeft onverklaarbare verwondingen op vreemde plekken, bloeduitstorting op zachte delen van het lichaam.
- Is verwaarloosd (te kleine schoenen, slecht verzorgd gebit, vieze kleren)

Pleger

- Houdt het kind vaak thuis
- Leeft in sociaal isolement/gesloten gezin
- Heeft relatieproblemen
- Mijdt contact met leiding van peuterspeelzaal/kinderopvang

- Is onzorgvuldig in het nakomen van afspraken
- Meldt zichzelf of gezinsleden vaak ziek
- Verhuist regelmatig of is regelmatig verhuisd
- Weigert benodigde medische of geestelijk hulp voor het kind
- Gaat steeds naar andere artsen, ziekenhuizen (shopping)
- Ziet geweld als een middel om problemen op te lossen
- Heeft een laag gevoel van eigenwaarde, negatief zelfbeeld
- Vermijdt verantwoordelijkheid te nemen voor eigen gedrag en/of beschuldigt het kind
- Uit veel klachten over het gedrag van het kind
- Stelt zich overbeschermend op
- Geeft vage verklaringen voor verwondingen/verwaarlozing
- Gedraagt zich onverschillig t.o.v. het welzijn van het kind
- Geeft aan het kind niet aan te kunnen en/of maakt overmatig gebruik van “zoethoudertjes”
- Vertoont negatief/dwingend gedrag t.o.v. het kind
- Heeft verwachtingen die niet bij de leeftijd van het kind horen
- Scheldt het kind uit en/of troost het kind niet

Risicofactoren

Huisvesting en woonomgeving

- (Ongeplande) Gezinsuitbreiding
- Aanwezigheid van dieren/dierenmishandeling
- Moeizame verhuizing en/of verbouwing
- Ontevreden over woning en/of leefomgeving
- Problematische woonomgeving (slechte of te kleine huisvesting, criminaliteit, armoede, achterstand, overbevolking, slechte sociale voorzieningen)
- Veelvuldig verhuizen

Financien

- Afhankelijk van sociale bijstand/armoede
- Betalingsachterstand(en) en/of schulden
- Geen financieel overzicht
- Inkomensderving ouders

- Niet aanvragen van vergoedingen
- Werkeloosheid

Zingeving

- Culturele invloeden/afwijkende subculturele normen en waarden
- Onwrikbare religieuze overtuigingen (opvattingen die niet met het gezin bespreekbaar zijn, zoals nut van inenten bij kinderen)
- Traditionele praktijken (rituelen, besnijdenis)
- Veel alleen zijn, eenzaamheid
- Zoeken naar eigen identiteit

Lichamelijk functioneren

- Extra zorgafhankelijk kind
- Ziekte of fysieke beperking binnen gezin

Dagbesteding

- Geen ouder/opvoeder aanwezig in huis
- Onderwaardering huisvrouw/man

Praktisch functioneren

- Moeizame planning en taakverdeling
- Overbelasting
- Vluchtelingen- of migrantenstatus (aanwezigheid van trauma's, lage sociaaleconomische status, onzekerheid verblijfsvergunning, werkeloosheid, negatief zelfbeeld)

Sociaal functioneren

- Moeizame scheiding
- Ontwikkelingsachterstand kind
- Op jonge leeftijd ouder (<20 jaar)
- Sociaal isolement/gebrek aan sociale steun

Psychisch functioneren

- Negatieve houding t.o.v. interventies/hulpverlening
- Overmatige stress
- Positieve opvattingen over antisociaal gedrag
- Problematische jeugd van ouders (zelf slachtoffer geweest van mishandeling of de eigen relatie met ouders is als liefdeloos/afstandelijk ervaren)

- Problemen met reguleren/uitdrukken van emoties
- Verslavings- en/of psychische problematiek
- Verstandelijke beperking (bijv. laag I.Q.)